

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) ได้สำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรทั่วประเทศ (ภาคเหนือ ร้อยละ 32.32 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 29.53 ภาคกลาง ร้อยละ 25.51 และภาคใต้ ร้อยละ 12.67) จำนวนทั้งสิ้น 1,121 ราย ระหว่างวันที่ 10 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม 2563 ในหัวข้อ “ทางออกเกษตรกรไทย..กับการห้ามใช้ 3 สารเคมีทางการเกษตร” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการยกเลิกและห้ามใช้ 3 สารเคมีทางการเกษตร ได้แก่ ไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต

ผลการสำรวจพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.11 ทราบข่าวเกี่ยวกับการยกเลิกใช้สารเคมีทางการเกษตร 3 ชนิด โดยมีเพียงร้อยละ 5.89 ที่ไม่ทราบข่าว สำหรับความคิดเห็นต่อการยกเลิกและห้ามใช้ 3 สารเคมีทางการเกษตรดังกล่าว พบว่าเกินครึ่ง คือ ร้อยละ 57.09 เห็นด้วยกับการยกเลิก ในขณะที่ร้อยละ 42.91 ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกสารเคมีทางการเกษตร **เมื่อสอบถามถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการยกเลิกและห้ามใช้ 3 สารเคมีทางการเกษตร พบว่า ร้อยละ 74.40 จะได้รับผลกระทบ โดยอันดับ 1 บอกว่าจะได้รับผลกระทบจากการจำเป็นต้องซื้อสารเคมีชนิดใหม่ทดแทนในราคาที่ราคาสูงขึ้น ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นด้วย (ร้อยละ 74.09) อันดับ 2 ได้รับผลกระทบจากความไม่มั่นใจในประสิทธิภาพของสารเคมีที่นำมาทดแทน (ร้อยละ 67.64) อันดับ 3 อาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่อง และขั้นตอนต่างๆ มีความยุ่งยากมากขึ้น (ร้อยละ 29.78) และอันดับ 4 ได้รับผลกระทบจากการต้องจ้างแรงงานในการดูแลรักษาพื้นที่ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 2.67) มีเพียงร้อยละ 25.60 ที่คิดว่าไม่ได้รับผลกระทบ**

เมื่อสอบถามว่าหากภาครัฐมีการส่งเสริมให้ใช้สารอื่นทดแทน สารเคมีทั้ง 3 ชนิด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.93 คิดว่าจะใช้สารทดแทน โดยให้เหตุผลว่า ขาดแคลนแรงงานจึงจำเป็นต้องใช้สารกำจัดวัชพืช ส่วนร้อยละ 30.07 ที่ไม่ต้องการใช้ เนื่องจากอาจทำให้การผลิตมีต้นทุนสูงขึ้น และจะปรับเปลี่ยนเป็นการผลิตที่ไม่ใช้สารเคมีทางการเกษตร

สำหรับข้อเสนอแนะต่อทางออกของการยกเลิกใช้สารเคมีทางการเกษตร 3 ชนิด พบว่า อันดับ 1 คือ รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งจัดหาสารเคมีอื่นที่มีประสิทธิภาพมาทดแทนให้เกษตรกรใช้ (ร้อยละ 58.16) อันดับ 2 ภาครัฐควรช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น (ร้อยละ 53.61) และอันดับ 3 ควรส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรปลอดสารพิษเพื่อลดการใช้สารเคมีในการทำเกษตรกรรม (ร้อยละ 52.19)

โดยเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2563 ที่ผ่านมา มีมติจากที่ประชุมคณะกรรมการวัดถุอันตรราย ให้พาราควอต และคลอร์ไพริฟอส เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 ให้มีผลบังคับใช้ 1 มิถุนายน 2563 แต่สำหรับไกลโฟเซตอนุญาตให้ใช้ได้แบบควบคุมปริมาณ (ที่มา: หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจออนไลน์) จากผลการสำรวจพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกสารเคมีดังกล่าว ซึ่งต่อจากนี้ไปทำให้หลายๆ ฝ่าย ทั้งภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งหาทางออกให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ เช่น เร่งหาสารเคมีใหม่ทดแทน รวมถึงส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย มีมาตรการและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนรองรับให้แก่ผู้ประกอบการสารเคมีทางการเกษตร รวมถึงมาตรการเยียวยาต่างๆ ต่อไป

5. ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินนโยบายประกันรายได้อย่างไรบ้าง

อันดับ 1 รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งจัดหาสารเคมีอื่นที่มีประสิทธิภาพมาทดแทนให้เกษตรกรใช้ (ร้อยละ 58.16)

อันดับ 2 ภาครัฐควรช่วยเหลือผลกระทบด้านต้นทุนผลผลิตที่สูงขึ้นจากการยกเลิก (ร้อยละ 53.61)

อันดับ 3 ควรส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรปลอดภัย (ร้อยละ 52.19)

ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ภาค

1.1 ภาคเหนือ	ร้อยละ 32.29	1.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ 29.53
1.3 ภาคกลาง	ร้อยละ 25.51	1.4 ภาคใต้	ร้อยละ 12.67

2. เพศ

2.1 เพศชาย	ร้อยละ 58.97
2.2 เพศหญิง	ร้อยละ 40.32
2.3 เพศทางเลือก	ร้อยละ 0.71

3. อายุ

3.1 ไม่เกิน 30 ปี	ร้อยละ 5.80	3.2 ระหว่าง 31-40 ปี	ร้อยละ 17.66
3.3 ระหว่าง 41-50 ปี	ร้อยละ 31.22	3.4 ระหว่าง 51-60 ปี	ร้อยละ 31.40
3.5 อายุ 61 ปี ขึ้นไป	ร้อยละ 13.92		
(อายุเฉลี่ย 48 ปี ต่ำสุด 20 ปี และสูงสุด 78 ปี)			

4. ระดับการศึกษา

4.1 ประถมศึกษา	ร้อยละ 46.39	4.2 มัธยมศึกษา	ร้อยละ 29.35
4.3 ปวช./ปวส.	ร้อยละ 9.28	4.4 ปริญญาตรี	ร้อยละ 12.13
4.5 สูงกว่าปริญญาตรี	ร้อยละ 1.16	4.6 ไม่ได้เรียนหนังสือ	ร้อยละ 1.69

5. ระดับรายได้จากการเกษตร (ต่อคนต่อปี)

5.1 ไม่เกิน 30,000 บาท	ร้อยละ 23.91
5.2 ระหว่าง 20,001-30,000 บาท	ร้อยละ 19.36
5.3 ระหว่าง 30,001-40,000 บาท	ร้อยละ 19.18
5.4 ระหว่าง 40,001-50,000 บาท	ร้อยละ 14.63
5.5 50,001 บาทขึ้นไป	ร้อยละ 22.93